

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 10.12.1988 Sayı : 20015)

Kanun No.
3505

Kabul Tarihi
3 . 12 . 1988

BİRİNCİ BÖLÜM

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 1. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairelerine bağlı oldukları vergi kanunları ile belirlenir. Ancak, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, gerekli gördüğü hallerde, mükelleflerin işyeri ve ikametgâh adresleri ile ilçelerin idarî sınırlarına bağlı kalmaksızın vergi dairelerini ve vergi dairelerinin yetki alanını belirlemeye yetkilidir.

MADDE 2. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi ve buna bağlı alacaklar, kanunî ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınır. Bu hüküm Türkiye’de bulunmayan mükelleflerin Türkiye’deki temsilcileri hakkında da uygulanır.

MADDE 3. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

Bu Kanuna göre kullanılan veya bu Kanunun Maliye ve Gümrük Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak, kullanma mecburiyeti getirilen belgelerin, öngörülen zorunlu bilgileri taşınamaması halinde bu belgeler vergi kanunları bakımından hiç düzenlenmemiş sayılır.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, düzenlenmesi mecburî olan belgelerde bulunması gereken zorunlu bilgileri belirlemeye ve bu belgelerden uygun gördüklerine, düzenlenme saatinin yazılması mecburiyetini getirmeye yetkilidir.

MADDE 4. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 352 nci maddesinin II nci derece usulsüzlüklerle ilgili 4 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

4) Vergi kanunlarında yazılı bildirmelerin zamanında yapılmamış olması (işe başlamayı bildirmek hariç).

MADDE 5. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 2 ve 3 numaralı bentlerinin birinci fıkralarını takiben aşağıdaki birer fıkra ile maddeye aşağıdaki 4 numaralı bent eklenmiştir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca düzenlenme ve bulundurma mecburiyeti getirilen belgeleri kullanmak ve düzenlemek mecburiyetinde olanların, bu belgeleri düzenlemediklerinin, kullanmadıklarının, bulundurmadıklarının veya gerçeğe aykırı olarak düzenlediklerinin tespiti halinde her bir belge için 10 000 lira özel usulsüzlük cezası kesilir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tutulma ve günü gunüne kayıt edilme mecburiyeti getirilen defterlerin günü gününe tutulmaması, işyerinde bulundurulmaması veya yetkili elemanlara ibraz edilmemesi halinde her bir tespit için 50 000 lira özel usulsüzlük cezası kesilir.

4. Bu Kanunun Mükerrer 354 üncü maddesine göre işyerleri kapatılan ve işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflere; bir takvim yılı içindeki ilk uygulama için 50 000 lira, ikinci uygulama için 100 000 lira, üçüncü ve daha sonraki her uygulama için ise 200 000 lira özel usulsüzlük cezası ayrıca kesilir. Bilanço usulü esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için bu cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

MADDE 6. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 354 üncü maddesine üçüncü fıkrayı takiben aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Kapatılan işyerine asılan, kapatmaya ilişkin levhanın görünmesinin engellenmesi veya başka bir levhanın veya duyurunun işyerinin herhangi bir yerine asılması halinde, uygulanmakta olan kapatma cezası; bu cezanın süresi kadar artırılarak uygulanır.

MADDE 7. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 358 inci maddesine aşağıdaki 4 numaralı bent eklenmiştir.

4. Maliye ve Gümrük Bakanlığınca veya defterdarlıklarca izin verilmediği halde, izin almış gibi Vergi Usul Kanunu uyarınca tutulması veya düzenlenmesi zorunlu belgeleri basanlar ve bu belgeleri kullananlar,

MADDE 8. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

Ancak, hapis cezasının paraya çevrilmesine hükmolunması halinde, para cezası tutarının hesabında, hapis cezasının her bir günü için sanayi sektörü için belirlenen, yürürlükteki asgari ücretin bir aylık tutarının yarısı esas alınır.

MADDE 9. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 360 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Kaçakçılığa teşebbüs nedeniyle hükmolunan hapis cezasının paraya çevrilmesine hükmolunması halinde, para cezası tutarının hesabında; hapis cezasının her bir günü için sanayi sektörü için belirlenen, yürürlükteki asgari ücretin bir aylık tutarının yarısı esas alınır.

MADDE 10. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3239 sayılı Kanunla eklenen Ek madde 11'in ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki hüküm ilave edilmiştir.

Uzlaşılabilir vergi miktarı üzerinden, bu Kanunun 112 nci maddesine göre gecikme faizi hesaplanır.

İKİNCİ BÖLÜM

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 11. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinin (11) numaralı bendinin numarası (12) olarak değiştirilmiş ve 10 numaralı bendinin sonuna aşağıdaki parantez içi hüküm ile bu bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki 11 numaralı bent eklenmiştir.

3505

3 . 12 . 1988

(Yapısı itibariyle sürücüsünden başka ondört ve daha aşağı oturma yeri olan ve insan taşımaya mahsus motorlu kara taşıtları ile yolcu taşıyanlar hariç);

11. Ödeme kaydedici cihazları kullanan mükellefler;

MADDE 12. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 90 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ödenen gecikme faizleri, vergi matrahından ve gelir unsurlarından indirilmez.

MADDE 13. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 14 numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 15 numaralı bent ile aynı fıkranın sonuna gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

15. Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 39 uncu maddesine göre ticarî kazançtan (kurumlar dahil) indirilen gelirler arasında yer alan;

- a) Hazine bonusu faizlerinden,
- b) Devlet tahvili faizlerinden,
- c) Toplu Konut ve Kamu ortaklığı İdaresi Başkanlığınca çıkarılan ve Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin 5 numaralı bendinde yer alan menkul kıymetlerden sağlanan iratlardan,

Bakanlar Kurulu, 15 numaralı bent hükmüne göre yapılacak vergi tevkifatı ile ilgili olarak; bankalar, özel finans kurumları, sigorta şirketleri ve diğer mükellefler için farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki, dövizde, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymet gelirleri için farklı oranlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.

MADDE 14. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 98 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ziraat ürün bedelleri üzerinden tevkifat yapanlar hariç olmak üzere, çalıştırdıkları hizmet erbabı sayısı 10 ve daha az olanlar, 94 üncü maddeye göre yapacakları tevfiakatla ilgili muhtasar beyannamelerini, bağlı buldukları vergi dairesine önceden bildirmek şartıyla her ay yerine Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarının 20 nci günü akşamına kadar verebilirler.

MADDE 15. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki mükerrer 120 nci madde eklenmiştir.

Geçici vergi

MÜKERRER MADDE 120. — Gerçek usulde gelir vergisine tabi ticarî kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı, carî vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, geçici vergi öderler.

Geçici vergi tutarı, içinde bulunulan yılda verilen yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinin, ticarî ve meslekî kazançta (Bu Kanunun 42 nci maddesi kapsamına giren kazançları elde edenlerin ve noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançlar hariç) isabet eden kısmının % 50'sidir. Bu oranı, % 100'e kadar artırmaya veya % 25'e kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Geçici vergi, yıllık gelir vergisi beyannamesi

ile beyan edilir ve yıllık gelir vergisi ile birlikte tarh ve tahakkuk ettirilir. Geçici verginin ilk taksidi yıllık beyannamenin verildiği Mart ayında, diğer taksitleri ise her ayın 20 nci günü akşamına kadar olmak üzere 12 eşit taksitte ödenir.

Bir önceki takvim yılında tahakkuk eden geçici vergi, yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir. Mahsup edilemeyen tutar, içinde bulunulan yıla ilişkin olarak ödenecek geçici vergiye, artan kısmı diğer vergi borçlarına mahsup edilir. Bu mahsuplara rağmen kalan geçici vergi tutarı, mükellefin o yıl sonuna kadar yazılı olarak talep etmesi halinde kendisine ret ve iade edilir.

Yeni işe başlayan mükelleflerde, bir önceki yıl gelirleri için uygulanan ve mükellefin durumuna uyan hayat standardı temel gösterge tutarı üzerinden hesaplanan gelir vergisinin, ikinci fıkrada yer alan oranla çarpılması suretiyle bulunan tutarın 1/12'si, müteakip yılın Mart ayına kadar olan ay sayısı (işe başlanılan ay hariç) ile çarpılmak suretiyle geçici vergi hesaplanır. Bu tutar, işe başlanılan ayı takip eden ayın 20'sine kadar, vergi dairesince tahakkuk fişi ile tahakkuk ettirilir; ilk taksidi aynı süre içinde, diğer taksitleri ise her ayın 20 nci günü akşamına kadar eşit taksitler halinde ödenir.

İşin bırakılması halinde, işin bırakıldığı ayı takip eden aylara ilişkin geçici vergi taksitleri ödenmez. Geçici verginin yıllık tutarı ile işin bırakıldığı aya kadar (bu ay dahil) olan tutarı arasındaki fark, vergi dairesince terkin edilir.

Cari vergilendirme dönemine ilişkin ödenmemiş geçici verginin; aynı dönemde ticarî ve meslekî kazançlar üzerinden tevkif yolu ile ödenen gelir vergisi (42 nci maddede belirtilen kazançlardan yapılan tevkifat hariç) kadarlık kısmı, terkin edilirdir. Terkin işleminin yapılabilmesi için tevkif yoluyla ödenen verginin belgelendirilmesi şarttır.

Geçici vergiye yapılacak itirazlar, geçici verginin tahsilini durdurmaz.

Geçici vergiye ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından tespit edilir.

MADDE 16. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 123 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

46 ncı maddede yer alan safi kazanç tutarlarının tespiti ile ilgili yetki Bakanlar Kurulunca, birinci ve ikinci derecede kalkınmada öncelikli yörelerde farklı miktarlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.

MADDE 17. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 31 inci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 31. — Yapısı itibariyle sürücüsünden başka ondört ve daha aşağı oturma yeri olan ve insan taşımaya mahsus kara taşıtları ile yolcu taşıyan mükelleflerden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mükellefiyetleri gerçek usulde tesis edilenler, 31.12.1988 tarihi itibariyle götürü usule tabi olmanın şartlarını taşıdıkları ve 31.12.1988 tarihine kadar bağlı buldukları vergi dairesine yazılı olarak başvurdukları takdirde, 1.1.1989 tarihinden itibaren götürü usulde vergilendirilirler.

MADDE 18. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 32 nci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 32. — 1.1.1988 - 31.12.1997 tarihleri arasında, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 116 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan temel gösterge ve hayat standardı gös-

tergeleri dört kat artırılmak suretiyle dikkate alınır. Aynı maddenin birinci (Eki tablonun hayat standardı göstergeleri ile ilgili bölümde yer alan hükümler hariç), ikinci, üçüncü, dördüncü ve yedinci fıkraları yerine ise aşağıdaki hükümler uygulanır.

Gerçek usulde gelir vergisine tabi ticarî kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabının zarar beyanı da dahil olmak üzere, bu faaliyetlerinin her biri ile ilgili olarak beyan ettikleri kazançları, bu madde ile artırılan temel gösterge tutarlarına, hayat standardı göstergelerine göre belirlenen ilavelerin yapılması suretiyle bulunacak tutardan düşük olduğu takdirde; bu esasa göre belirlenen tutar, vergi tarihine esas gelirin hesaplanmasında ilgili kazanç tutarı olarak dikkate alınır. Ancak temel göstergeler yukarıda belirtilen her kazanç için ayrı ayrı, hayat standardı göstergeleri bir defa (aile reisi beyanları dahil) uygulanır.

Yıl içinde işe başlayan ve işi bırakan mükellefler için faaliyette bulunulan süreler göz önünde tutulur. Yıl içinde işe başlayan mükelleflerde temel gösterge tutarlarının yarısı dikkate alınır.

Bakanlar Kurulu, bu maddede yeniden tespit edilen temel gösterge tutarları ile hayat standardı gösterge tutarlarını yarısına kadar indirmeye veya on katına kadar artırmaya, kazanç ve faaliyet konuları ile birinci ve ikinci derecede kalkınmada öncelikli yörelerde farklı miktarlar tespit etmeye yetkilidir.

Hayat standardı esasının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilir.

MADDE 19. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 33 üncü madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 33. — a) 1989 yılı Ocak ve Şubat aylarına ilişkin geçici vergi tutarı, gerçek usulde gelir vergisine tabi ticarî kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabının 1987 yılı gelirleri ile ilgili olarak verdikleri yıllık beyanname üzerinden hesaplanan (hayat standardı esasına göre tarhiyat yapılması halinde, bu tarhiyat esas alınır) gelir vergisinin, ticarî ve meslekî kazançta isabet eden kısmının 2/12'sidir. Bu tutar, Ocak ve Şubat aylarında katma değer vergisi beyannamesi ile birlikte beyan edilerek aynı süre içinde iki eşit taksitte ödenir. 1988 yılı içinde işe başlayan mükelleflerin, 1989 yılı Ocak ve Şubat aylarına ilişkin geçici vergi tutarı, 1987 yılı gelirleri için uygulanan ve mükellefin durumuna uyan hayat standardı temel gösterge tutarı dikkate alınarak yukarıdaki esaslara göre hesaplanır.

1988 yılı Aralık ayına ilişkin olarak 1989 yılı Ocak ayında verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinde bu aya ait dahilî tevkifat beyan edilmez ve ödenmez.

b) Ödeme kaydedici cihaz alan ikinci sınıf tacirler, ilk defa satın aldıkları cihazlar nedeniyle ve bir defaya mahsus olmak üzere, bu cihazları aldıkları tarihi takip eden aydan başlamak üzere 12 aya ilişkin geçici vergi taksitlerini ödemezler. Geçici verginin bu aylara isabet eden tutarı vergi dairesince terkin edilir. 5.11.1988 tarihinden itibaren ilk defa ödeme kaydedici cihaz satın alan ikinci sınıf tacirlerden, ödeme kaydedici cihazı 1988 Kasım ayında satın alanlar 11 ay süreyle, 1988 Aralık ayında satın alanlar ise 12 ay süreyle, 1.1.1989 tarihinden itibaren geçici vergi ödemezler.

c) 1988 ve önceki yıllara ait olup mahsubu yapılamayan dahilî tevkifat tutarı, 1988 yılı gelirlerinin beyan edildiği yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan gelir vergisin-

den mahsup edilir. Mahsup edilemeyen tutar 1989 yılına ilişkin olarak ödenecek geçici vergiye, artan kısmı diğer vergi borçlarına mahsup edilir. Bu mahsuplara rağmen kalan dahilî tevkiyat tutarı, mükellefin 1989 yılı sonuna kadar yazılı olarak talep etmesi halinde, kendisine red ve iade edilir.

d) Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasına eklenen 15 numaralı bent hükmü, mükelleflerin 1988 yılına ait olup 1989 yılında beyanı gereken matrahlarının tespitinde indirilecek gelirler hakkında da uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 20. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesine aşağıdaki 10 numaralı bent eklenmiştir.

10. Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ödenen gecikme faizleri.

MADDE 21. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun mükerrer 40 ıncı maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici vergi

Mükerrer Madde 40. — Kurumlar vergisi mükellefleri, cari vergilendirme döneminin kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 120 nci maddesinde belirtilen esaslara göre geçici vergi öderler. Şu kadar ki, geçici verginin beyanı hakkında, bu Kanun hükümleri uygulanır.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin ödeyecekleri geçici vergi tutarı; zarar beyan eden kurumlar dahil, Gelir Vergisi Kanununa göre birinci sınıf tacirler için uygulanan ve bir önceki yıl gelirlerinin tespitinde esas alınan hayat standardı temel gösterge tutarının, kurum ortak sayısı (eshanlı komandit şirketlerde komandite ortaklar hariç) ile çarpılması sonucu bulunacak tutara isabet eden kurumlar vergisinin % 50'sinden az olamaz. Ortak sayısının 5'i aşması halinde, asgari tutarın hesabında, ortak sayısı 5 olarak dikkate alınır.

Yeni işe başlayan mükelleflerde, ilk kurumlar vergisi beyannamesi verilinceye kadar geçici vergi aranmaz.

Bakanlar Kurulu, % 50 olan geçici vergi oranını % 100'e kadar artırmaya veya % 25'e kadar indirmeye yetkilidir.

Geçici vergiye ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından tespit edilir.

MADDE 22. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 17 nci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 17. — a) 1989 yılı içinde verilecek beyanname dönemine kadar geçen ayların herbiri için, 1987 yılına ait olup 1988 yılında beyan edilen kurum kazancı üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinin 1/12'si geçici vergi olarak hesaplanır. Bu tutar, 1989 yılı kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmek üzere, eşit taksitler halinde ve her ay katma değer vergisi beyannamesi ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir.

Ancak, kurumlar vergisi mükelleflerinin bu suretle herbir ay için ödeyecekleri geçici vergi tutarı, Gelir Vergisi Kanununa göre birinci sınıf tacirlerin 1987 yılı gelirlerinin hayat standardı

3505

3 . 12 . 1988

esasına göre tespitinde esas alınan temel gösterge tutarının, kurum ortak sayısı (Eshamlı komandit şirketlerde komandite ortaklar hariç) ile çarpılması sonucu bulunacak tutara isabet eden kurumlar vergisinin 1/12'sinden az olamaz. Ortak sayısının 5'i aşması halinde, asgari tutarın hesabında, ortak sayısı 5 olarak dikkate alınır.

1988 yılı Aralık ayına ilişkin olarak 1989 yılı Ocak ayında verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinde bu aya ait dahilî tevkiyat beyan edilmez ve ödenmez.

b) 1988 ve önceki yıllara ait olup mahsubu yapılamayan dahilî tevkiyat tutarı, 1988 yılı kurum kazancının beyan edildiği kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsup edilemeyen tutar 1989 yılına ilişkin olarak ödenecek geçici vergiye, artan kısmı diğer vergi borçlarına mahsup edilir. Bu mahsuplara rağmen kalan dahilî tevkiyat tutarı, mükellefin 1989 yılı sonuna kadar yazılı olarak talep etmesi halinde, kendisine ret ve iade edilir.

c) Bakanlar Kurulu, Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 6 ve 7 numaralı bentlerinde yer alan yetkilerini, 1.1.1988 - 31.12.1997 tarihleri arasında asgari ihracat miktarlarını kendi içinde dilimlere ayırmak ve bu dilimlerin herbiri için farklı istisna oranları tespit etmek suretiyle de kullanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklik

MADDE 23. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 3316 sayılı Kanunla değişik 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Oran :

Madde 28. - Katma değer vergisi oranı, vergiye tabi her bir işlem için % 10'dur. Bakanlar Kurulu bu oranı, dört katına kadar artırmaya, % 1'e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile İlgili Değişiklikler

MADDE 24. — 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinin 3 üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İçinde bulunulan yıl sonuna kadar ödenmemiş olan gecikme zammı ile gecikme faizi, müteakip yılın başından itibaren, doğmalarına neden olan amme alacağı gibi addolunur ve bu amme alacağı, tebliğ edilmeksizin tahakkuk eder. Tahakkuk eden bu amme alacağına, üzerinden hesaplandıkları amme alacağı aslına uygulanan yukarıdaki hükümler aynen uygulanır. Ceza mahiyetinde olan diğer amme alacaklarına ise gecikme zammı tatbik edilmez.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerle sınırlı olmaksızın, motorlu taşıtlar vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerini yürütecek vergi dairesini tespit etmeye yetkilidir.

Motorlu taşıtlar vergisi her yıl Ocak ve Temmuz aylarında iki eşit taksitte ödenir. Takvim yılının ilk altı ayında, taşıtın bünyesinde bir değişiklik olması veya verginin artırılması veya azaltılması halinde ikinci taksit, yeni duruma göre ödenir.

3505

3 . 12 . 1988

a) (I) ve (II) sayılı tarifelerde yazılı motorlu kara taşıtları için vergi, taşıt pulu alınması suretiyle ödenir.

Ödenen bu vergiye ait taşıt pulu, taşıtın ön camına içinden yapıştırılarak bir yıl süre ile muhafaza edilir. Zayi edilen taşıt pulları zayiın tevsiki kaydıyla yenilenir.

Taşıt pulları, Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından bastırılır. Taşıt pullarının şekli, muhtevası, satışı ve dağıtımı ile verilecek satış aidatına ait hususlar ve tevsike ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından belirlenir.

b) (III) ve (IV) sayılı tarifelerde yazılı taşıtlar için vergi, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenir.

(I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerde yazılı taşıtların, yıl içinde ilk defa kayıt ve tescillerinin yapılması halinde vergi, yıllık olarak tahakkuk eder. Tahakkuk eden verginin taksit süresi geçmiş olan kısmı kayıt ve tescilin yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde ödenir. Şu kadar ki, ilk altı aylık dönem geçtikten sonra yapılacak kayıt ve tescil işlemlerinde, sadece ikinci altı aylık döneme ilişkin vergi tahakkuk eder ve ödenir.

Devir ve temlik sebebiyle Ocak ve Temmuz ayları içinde yapılacak kayıt ve tescil değişikliğinde vergi, bu değişikliğin yapılmasından önce ödenir.

MADDE 25. — 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 106 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkrayı takiben aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Yapılacak takip sonunda tahsili imkânsız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla bulunduğu anlaşılan 50 000 liraya kadar (50 000 lira dahil) amme alacakları, amme idarelerinde terkin yetkisini haiz olanlar tarafından tahsil zaman aşımı süresi beklenilmeksizin terkin olunabilir.

Maliye ve Gümrük Bakanı, yukarıdaki fıkra hükmüne göre terkin edilecek amme alacağı-
nın miktarını belirlemeye yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM

197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 26. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Verginin tah, tebliğ ve ödenmesi

Madde 9. — Motorlu taşıtlar vergisi, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesi tarafından her yıl Ocak ayının başında yıllık olarak tahakkuk ettirilmiş sayılır. Şu kadar ki, yıl içinde bu Kanunun 10 uncu ve 11 inci maddeleri gereğince, vergi miktarlarında bir değişiklik olması halinde, bu değişikliğe göre ödenecek vergi; değişiklik, takvim yılının ilk altı ayında yapılmış ise takip eden son altı aylık dönemin başında, son altı ayında yapılmış ise takip eden takvim yılı başında tahakkuk ettirilmiş sayılır.

Tahakkuk ettirilen vergi, ayrıca mükellefe tebliğ olunmaz ve vergi tahakkuk ettirilen günde tebliğ edilmiş sayılır.

3505

3 . 12 . 1988

MADDE 27. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yetki

Madde 10. — Bakanlar Kurulu, bu Kanunun 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerdeki vergi miktarlarını, tarifeler ve tarifeler içinde yer alan, taşıtların yaşları, cinsleri, net ağırlıkları, istiap hadleri, motor gücü birimleri (BG) ve azamî kalkış ağırlıkları gibi unsurlar itibariyle kısmen, ayrı ayrı veya birlikte 10 (on) katına kadar artırmaya ve Kanunda yazılı miktarlardan az, bu miktarların 10 (on) katından çok olmamak kaydıyla yeni vergi miktarları tespit etmeye yetkilidir. Bu yetkiler taksit dönemleri itibariyle de kullanılabilir.

MADDE 28. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vergiye müessir değişiklikler

Madde 11. — Yıl içinde taşıtan vergilendirilmesine esas olan model yılı, cinsi, net ağırlığı, istiap haddi, motor gücü birimi (BG) ve azamî kalkış ağırlığı gibi unsurlarından herhangi birisinde, verginin artırılması veya azaltulmasını gerektiren bir değişiklik olduğu takdirde, bu değişiklik, takvim yılının ilk altı ayında yapılmış ise takip eden son altı aylık dönemin başından, son altı ayında yapılmış ise takip eden takvim yılı başından itibaren dikkate alınır ve vergi, yeni duruma göre ödenir.

Takvim yılından daha yeni model taşıtların vergilendirilmesinde, içinde bulunulan takvim yılının modeli esas alınır.

YEDİNCİ BÖLÜM

488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 29. — 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin (b) fıkrasının (bb) bendi ile (c) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

bb) Müsaadenin devamlı olarak ve belirli kâğıtlara şamil olmak üzere verilmesi halinde, bir ay zarfında düzenlenecek kâğıtların vergisi, ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve aynı süre içinde,

c) Maliye ve Gümrük Bakanlığının göstereceği lüzum üzerine, makbuz verilmesi şekliyle ödeme yapılması hallerinde, bir ay zarfında düzenlenecek kâğıtların vergisi, ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve aynı süre içinde,

MADDE 30. — 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 3239 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “on katına kadar” ibaresi “yirmi katına kadar” şeklinde, “on katından çok olmamak” ibaresi “yirmi katından çok olmamak” şeklinde değiştirilmiştir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

492 Sayılı Harçlar Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 31. — 492 sayılı Harçlar Kanununun 3239 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 138 inci Maddesindeki “on katından çok olmamak kaydıyla” ibaresi “yirmi katından çok olmamak kaydıyla” şeklinde değiştirilmiştir.

3505

3 . 12 . 1988

MADDE 32. — 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (7) sayılı tarifenin “II - Liman işlemleri” bölümünün sonuna 7 nci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki 8 inci fıkraya eklenmiştir.

8. Gemi sörvey belgeleri :

a) Yolcu gemisi emniyet belgesi, yük gemisi teçhizat ve inşa emniyet belgesi, uluslararası yükleme sınırı belgesi, yük gemisi telsiz-telefon emniyet belgesi, telsiz-telgraf emniyet belgesi, (Her bir belge için ayrı ayrı olmak üzere)

En az 2 000 lira maktu harca ilave olarak beher rüsum tonilatostundan (10 TL.)

Her belgenin harç tutarı 25 000 liradan çok olamaz.

b) Muafiyet belgesi (5 000 TL.)

(Yukarıdaki bölümde yazılı belgelerin konsolosluklarca yapılacak temdidî işleminden de aynı miktarda harç alınır.)

MADDE 33. — 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı tarifenin sonuna aşağıdaki “X - Gümruk Kanunu hükümlerine göre verilen ruhsatname harçları” bölümü eklenmiştir.

X — Gümruk Kanunu hükümlerine göre verilen ruhsatname harçları :

1. Genel antrepo izin belgeleri :

a) Genel antrepo işletmeciliği izin belgelerinden :

— Açma (3 000 000 TL.)
— İşletme (Her yıl için) (1 000 000 TL.)

b) Yurt içi gümrük hattı dışı eşya satış mağazası izin belgelerinden :

— Açma (2 000 000 TL.)
— İşletme (Her yıl için) (1 000 000 TL.)

c) Giriş-çıkış kapılarında gümrük hattı dışı eşya satış mağazası izin belgelerinden :

— Açma (2 000 000 TL.)
— İşletme (Her yıl için) (1 000 000 TL.)

d) Yat limanlarında gümrük hattı dışı eşya satış mağazası izin belgelerinden :

— Açma (2 000 000 TL.)
— İşletme (Her yıl için) (1 000 000 TL.)

e) Uluslararası faaliyetlerin gerektirdiği yerlerde gümrük hattı dışı eşya satış mağazası açma izin belgelerinden (500 000 TL.)

f) Gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına ait depo açma izin belgelerinden (500 000 TL.)

2. Özel antrepo izin belgeleri :

a) Özel antrepo işletmeciliği izin belgelerinden :

— Açma (3 000 000 TL.)
— İşletme (Her yıl için) (1 000 000 TL.)

3505

3 . 12 . 1988

- b) Eşya sahibine ait özel antrepo izin belgelerinden :
- Açma (1 500 000 TL.)
 - İşletme (Her yıl için) (750 000 TL.)
3. Fiktif antrepo izin belgelerinden :
- Açma (1 500 000 TL.)
 - İşletme (Her yıl için) (750 000 TL.)
4. Sundurma izin belgeleri :
- a) Sundurma işletmeciliği izin belgelerinden :
- Açma (3 000 000 TL.)
 - İşletme (Her yıl için) (1 000 000 TL.)
- b) Eşya sahibine ait sundurma izin belgelerinden :
- Açma (1 500 000 TL.)
 - İşletme (Her yıl için) (750 000 TL.)

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kaldırılan Hükümler

MADDE 34. — a) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 358 inci maddesinin 2 numaralı bendi,

b) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (B) fıkrası ile mükerrer 116 ncı maddesinin yedinci fıkrası,

c) 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin 2 nci fıkrası,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

ONUNCU BÖLÜM

Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih dahil) her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle miktarı 500 000 lirayı aşmayan ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan vergiler ile bu tarih itibariyle ihtilafı hale getirilmiş ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ve miktarı 500 000 lirayı aşmayan vergilerin % 30 fazlasıyla ve ihtilaf yaratmamak, yaratılmış ihtilafı vazgeçmek kaydıyla 31.12.1988 tarihi sonuna kadar ödenmesi halinde, ödenen bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle asılları kısmen veya tamamen ödenmiş bulunan vergilere ait olan ve her vergi türü itibariyle miktarı 500 000 lirayı aşmayan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 30'unun 31.12.1988 tarihi sonuna kadar ödenmesi halinde, kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

3505

3 . 12 . 1988

GEÇİCİ MADDE 2. — a) İhracat,

b) İhracat teşvik belgesine bağlanan döviz kazandırıcı faaliyetlerle, bu belge kapsamındaki ithalat,

c) İhracat veya döviz kazandırma taahhüdünde bulunulan ve yatırım teşvik belgesine bağlanmış yatırımlar için alınan yatırım kredileri ile bu belge kapsamındaki şirket kuruluşu ve sermaye artırımını, gayrimenkullerin ve irtifak haklarının aynı sermaye olarak konulması halinde bunların şirket adına tapuya tescili,

İşlemleri ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kâğıtlar, 31.12.1993 tarihine kadar 488 sayılı Kanuna göre damga vergisinden ve 492 sayılı Kanuna göre harçlardan istisna edilir.

Kredilerin amaç dışı kullanılması, taahhüt edilen ihracatın gerçekleştirilmemesi veya teşvik belgesindeki şartların yerine getirilmemesi halinde, alınmayan damga vergileri ve harçlar, ihracatçı veya yatırımcı kişi veya kuruluşlardan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır.

Yukarıda belirtilen hususlarda damga vergisi ve harç istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşlar, istisnaya konu işlemin mahiyeti ile alınmayan vergi ve harcın miktarını, işlemin yapıldığı tarihi takip eden 30 gün içinde ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

İhracat taahhüdünün gerçekleşmediğinin veya teşvik şartlarına uyulmadığının tespit edildiği tarihi takip eden 30 gün içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen bankalar ile yukarıdaki fıkra gereğince bildirimde bulunmayan kuruluşlar, damga vergisi, harç, ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

Bu maddenin uygulanması bakımından, döviz kazandırıcı faaliyetlerin neler olduğu ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanı ile Maliye ve Gümrük Bakanı tarafından birlikte tespit edilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 9 uncu madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9. — Sadece 150 m²'yi aşmayan konutlar için yapılan inşaat taahhüt işlerine münhasır olmak üzere, Kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ile belediyelere yapılan inşaat taahhüt işleri 31.12.1992 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Yürürlük

MADDE 35. — Bu Kanunun;

1. 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 19, 21, 22, 23, 26, 28, 29, 32, 33, 34 ve geçici 2 nci maddeleri 1.1.1989 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

2. Bakanlar Kuruluna ve Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki veren hükümleri ile diğer maddeleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36. — Bu Kanun hükümlerini Maliye ve Gümrük Bakanı yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
15	16	361
16	21	294
17	27	265:299
18	29	14:32,32:49
	30	68:90
	32	183:203,203:204,204:213,214:232, 233:258,266:271
	33	292:343,344:369
	34	382:470,471:529,530:551.554:558

I - Gerekçeli 115 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/503